

Рецензия

от

проф. д-р Борис Кирилов Сергинов
член на научно жури
по повод конкурс за заемане на академична длъжност
„ПРОФЕСОР“ ,
научна област 8. Изкуства,
професионално направление 8.2. Изобразително изкуство,
Изкуствознание и изобразителни изкуства (Живопис),
обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград (катедра
„Изобразително изкуство“, Факултет по изкуствата) в
„Държавен вестник“, брой 52 от 2.07.2019 г.
за хабилитационен труд на тема:

„Живописиста оправдава средствата“

на доц. д-р Ралица Игнатова Игнатова

Актуалност и научна значимост на творчеството и документацията, представена за присъждане на академична длъжност „Професор“

Разработваната тема конкретизира проблема постмодерни тенденции в живописното изкуство като определя и концептуалния, философския, естетическия и времевия му обхват, а именно „епохата“ на Постмодернизма и след постмодерната ситуация в представените за рецензия текстове.

Обект на хабилитацията са уникални художествени произведения, създадени от доц. д-р Ралица Игнатова.

Както самата доц. д-р Игнатова пише: „Това, което твърдя и което ще се опитам да докажа с моя труд – бил той Хабилитационен или живописен – е, че живописиста (като метод на работа) е възможно да съществува в условията на постситуация. За тази цел е необходимо да се използват всички средства.“

Доц. д-р Игнатова ясно формулира и основни параметри на своето творчество: „Основните параметри на моите художествени увлечения и строги основателни

заклучения, бих искала да определя в главни зависимости, в чиито условия съм работила:

1. Зависимостта между мисъл/процес на познание (в изкуството)/текст. Тук мога да спомена авторите Ханс Белтинг, Мишел Фуко, Роман Якобсон.

2. Зависимостта между живопис/материал/композиция. Авторите, на които се позовавам, са Атанас Шаренков, Павел Филонов.

3. Зависимостта между обект/пространство/време от позицията на изкуството - Велимир Хлебников, Пол Сезан.

4. Зависимостта на дадена нагласа, или перцепция, от влиянията на други такива, или от други изкуства - Аббас Киаростами.

5. Тази зависимост, която ни кара да разглеждаме живописиста като материално произведение или обвързването на материала с цвета и пространството (най-добрата подобна връзка се изразява в трайност във времето - технологична или идейна, или и в двете). Трябва да уточня, че за мен формата и цветът също са материал. Това е безспорно."

Систематични изследвания върху изобразителното изкуство и живописиста от подобна гледна точка не са правени досега в рамките на българската академична и университетска общност и са рядкост и изключение дори в чуждестранната академична среда. Никога до този момент, например не е изследвано и анализирано отношение към текста, като основа на основите, или че основата е текст. Игнатова пише: "Той (текстът) е мисловно-езикова структура, чрез която може да се предава всичко и чрез която всичко може да се разбере. Така се определя както структурата, така и обемът и съдържанието. Открива се сложна зависимост между първоосновата, която е нещо като "в началото бе словото" и съдържанието на композицията после, видяно като текст. Още - необходимо е да се изясни - чрез текста конструкция ние не само мислим, но и гледаме. Втората зависимост може да отговори на целите и задачите на този труд, но също и на всички живописни "трудове".

Трета взаимовръзка - обект/пространство/време - там може да бъде намерен предметът на изследването, а от зависимостта и влиянията на перцепцията зависи рамката на работа (четвърто положение).

Актуалност на изследваната проблематика за дадения момент ще се определя от трайността във времето – дали осигурява възможност за преценка – това е петата зависимост..“

Предложеният за рецензия хабилитационен труд е фокусиран върху опита да се обобщи като модел за изследване една постситуация, в която до голяма степен, за да се определи природата на концептуалното в живописа като знак за идентичност, трябва да се признае съвременната гъвкавост и многоликост на живописното изкуство и да се разширят границите на изследването извън чисто визуалната страна, което превръща модела на проблематиката в интердисциплинарен и пряко свързан със семиотиката, историята, психологията, философията и други области.

В този смисъл работата по хабилитацията се базира, върху един интердисциплинарен поглед към проблематиката, като съчетава, според мен, “изкуствоведски, културологични, социологически, философски и др. гледни точки” и изследователски методи, като сравнителен анализ и метода (Вьолфлин) успешно прилаган при изследване на пластичните изкуства.

Като цяло представеното за рецензия творчество е художествено плътно и в него зрителят диша свободно, следвайки логиката на изображенията, той получава представата за един артистичен, семиотичен и структуралистки подход.

Работата на доц. д-р Игнатова по темата показва, че концептуален художествено-творческият подход е основателен при работа върху конкретния проблем.

Разработваната тема конкретизира явления и представя ясни творчески постижения а именно:

1. Същността, значението, смисъла, предназначението, материалите, техниките и символиката в след постмодерната живопис.

2. Проучване на тенденции в съвременното изкуство и употребата им в личното творчество на кандидата.

3. Изследване на концептуалните възможности за използване на различни материали и дефинирането на живописни прийоми и техники.

4. Проучване на предназначението и функциите на след постмодерните живописни творби.

5. Практическо изследване и демонстриране на съвременните тенденции в живописа.

Налице са както следват:

Приноси:

Оригиналните приноси се отнасят до главни звена на знанието, засягащи живописа и като цяло визуалните изкуства:

I. Философията на изкуството, някои авторски категории в творческия процес. Въпроси, които засягат изграждането на творческото мислене и представяне на цялостна (ненакъсана) творческа линия.

II. Пренос на идеи и тяхната трансформация под формата на визуални образи. Превъплъщенията на идеите в обществото. Тълкуване на образи спрямо идеите.

III. Изследване на онтологични свидетелства със средствата на изкуството (живопис).

IV. Технологията на визуалното представяне на идеите (живописни).

Авторските приноси, се отнасят до следните теми в съответната научно-изследователската проблематика:

1. Разбирането, което се развива и оформя в процеса на творческата работа и което може да бъде определено като разбиране за национално изкуство. То не е свързано с национална линия на развитие или традиционно определена национална школа, а се изразява в трайно и последователно развитие на линията на личното творчество в контекста на националните характеристики и реалности на дадения момент, които са валидни за всеки отделен автор в определено време или ситуация.

2. Използването на цвета по предназначението на разбирането и правенето на живопис в пространствено-материални измерения. Вярност към мисленето на живописа като високо изкуство.

3. Представянето на идеята за живопис като пространствено развитие на материалната субстанция, с която се изразява категорията цвят.

4. Взаимовръзки между антропоцентричност и фигуралност.

5. Въпросите, свързани с техническото изграждане на живописното пространство.

6. Материалност в изкуството. Съпротивление на материала или единение на материали и средства. Материалност в живописата.

Основните приноси се отнасят до художествената теория и художественото творчество. Те са специфични и не могат да бъдат емпирично доказани по друг начин, освен представени чрез визуални произведения.

1. Основни научни приноси в представените публикации :

Цел на монографията „Живописата отвътре. Игнат Игнатов“ е представянето на високото изкуство живопис, плод на цялостна творческа линия и носител на идеята за национално изкуство. Монографията е своеобразно изследване на връзката между рисунка и живописно мислене – достъп до творческия процес и трансформацията на идеите във визуални образи. (I, II, 1, 2, 3)

В публикуваната книга на базата на докторантски труд „Идея и реконструкция при създаването и възприемането на произведения на изобразителното изкуство след постмодерната ситуация“ се изследват въпросите, свързани с оцеляването на идеите, въпросите, свързани с идеята за изкуство и идеите, вложени в самото изкуство. Преносът на идеи и осъществяването им в материал. По отношение на постмодерната ситуация, която вече е пост постмодерна и която се отнася до общества от западен тип, се налага да се направи разделение на Изток и Запад и да се анализират авангардните постижения в изкуството, за да се осигури база за следващо разсъждение, свързано с изкуството днес. (I, II, 5, 6)

2. Основни приноси в художественотворческата дейност:

- И двата представени проекта – „Щкаф в 4 части с покритие“ и „Колекция върху основа (непълен албум)“ са плод на творческото мислене и предлагат цялостна линия като концепция и осъществяване. Тази линия е плод на творчески процес, визиращ философията на изкуството. Не могат да бъдат отделяни различни произведения, които да илюстрират формулираните приноси, а би трябвало да се разглеждат като цяло. (I, II, III, IV, 1, 2, 3, 4. 5. 6)

3. По отношение на приложните приноси (приложение):

- Могат да се посочат отделни произведения, които в различна степен засягат технологията на визуалното представяне на живописните идеи. Изследване на взаимовръзката между антропоцентричност и фигуралност.

- "Тургенев 1" (писма), "Тургенев 2" (записки на ловеца), «Сладка ягода». (4, 5, 6)

- Представата за живописиста като пространствено развитие на материалната субстанция, с която се изразява категорията цвят: "Натюрморт", "Тургенев 1" (писма), "Буколики". (5, 6)

- Въпросите, свързани с техническото изграждане на живописното пространство могат да бъдат разгледани по различен начин и представени от всички произведения, но ще изтъкна някои: "Градината на Аллаха" (1 и 2), "Шкаф", "Интериор", "Деус екс махина", „Кабала“. (4, 5, 6)

- Материалност в изкуството. Единение на материали и средства. Материалност в живописиста, взаимовръзки между антропоцентричност и фигуралност, : "Деус екс махина", "Палатка магика 1", „Градината на Аллаха“1. (4, 5. 6)

- Борба с материала : «Танидзаки» (автобиография). (5. 6)

- Единение на материали и средства: „Пролет“, „Лято“, „Алеф бет“. (5, 6)

Обобщение

. Представените за рецензия документи правилно отразяват съдържанието на хабилитационния труд.

. Творчеството, както и проучвателната дейност са лично дело на доц. д-р Игнатова.

. Хипотезата на дисертацията и формулираната цел са защитени убедително.

. Налице са и гореизброените приноси.

Заклучение

Оценявам научните качества и приноси на хабилитационния труд, неговата обществена, социална, научна и творческа значимост, личния принос на изследователя и практическата полезност и актуалност

на изследвания проблем. Предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на академична длъжност „ПРОФЕСОР“ на доц. д-р Ралица Игнатова Игнатова по шифър 8.2 „Изобразително изкуство (живопис)“

09.11.2019 г.
гр. София

Рецензия
(проф. д-р Борис Сергинов)

Review

by

Prof. Dr. Boris Kirilov Serginov

member of the scientific jury

on the occasion of the competition for occupation of the academic position "PROFESSOR",
scientific field 8. Arts, professional field 8.2. Art, Art Studies and Fine Arts (Painting),
announced by South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad (Department of "Fine Arts", Faculty
of Arts) in State Gazette, issue 52 of 2 July 2019.

for habilitation work on the topic:

"Painting justifies the means"

of Assoc. Prof. Ralitsa Ignatova Ignatova, PhD

Actuality and scientific significance of creativity and documentation submitted for the award of academic position "Professor"

The topic developed elaborates the problem of postmodern tendencies in the visual arts by defining the conceptual, philosophical, aesthetic and temporal scope of it, namely the "epoch" of Postmodernism and the postmodern situation in the texts submitted for review.

The subject of habilitation are unique works of art created by Assoc. Prof. Ralitsa Ignatova.

Assoc. Prof. Ignatova, PhD, herself writes: "What I claim and will try to prove with my work - whether it is Habilitation work or a work of art - is that painting (as a method of work) may exist in a post-situation environment . All means must be used for this purpose. "

Prof. Ignatova, PhD clearly formulates the basic parameters of her work: "The main parameters of my artistic passions and strict reasonable conclusions, I would like to define in major relationships in the terms I have worked:

1. The relationship between thought / process of knowledge (in art) / text. I can mention here the authors Hans Belting, Michel Foucault, Roman Jakobson.
2. The relationship between painting / material / composition. The authors I refer to are Atanas Sherenkov, Pavel Filonov.
3. The relationship between object / space / time from the position of art - Velimir Khlebnikov, Paul Cezanne.
4. The dependence of an attitude, or perception, on the influences of others, or on other arts - Abbas Kiarostami.
5. It is this dependency that causes us to regard painting as a work of material or the attachment of material to color and space (the best such connection is to be durable over time - technological or ideological, or both). I have to specify that form and color are also material to me. This is undeniable. "

Systematic studies on fine arts and painting from a similar point of view have not been done so far within the Bulgarian academic and university community and are rare and exceptional even in the foreign academic environment. Never before, for example, has the text been studied and analyzed as the basis of the basics, or that the basis is text. Ignatova writes "The text is a mental-linguistic structure through which everything can be transmitted and through which everything can be understood. This determines both the structure and volume and content. There is a complex correlation between the first base, which is something like "in the beginning was the word" and the content of the composition afterwards, seen as a text. More - it needs to be clarified - through the text construction we not only think but also look. The second dependence can meet the goals and objectives of this work, but also of all works of painting".

The third interrelation - object / space / time - the object of study can be found there. And the frame of work depends on the dependence and effects of perception (fourth position).

The relevance of the problem under study for the moment will be determined by the durability over time - whether it provides an opportunity for judgment - this is the fifth dependency. "

The proposed habilitation work focuses on trying to summarize as a model of inquiry a post-situation in which, in order to determine the nature of the conceptual in painting as a sign of identity, the contemporary flexibility and multiplicity of painting art must be recognized. The boundaries of research are extended beyond the purely visual side, which turns the problem model into an interdisciplinary one and directly linked to semiotics, history, psychology, philosophy and other fields.

In this sense, the work on habilitation is based on an interdisciplinary view of the issue, combining, in my opinion, "art, cultural, sociological, philosophical and more viewpoints" and research methods such as this of comparative analysis (Wölfflin) successfully applied in the study of the plastic arts.

In general, the work presented for review is artistically dense and in it the viewer breathes freely, following the logic of the images, he gets the idea of an artistic, semiotic and structuralist approach.

The work of Assoc. Prof. Ignatova, PhD on the topic shows that a conceptual artistic and creative approach is justified in dealing with a particular problem.

The topic elaborated specifies phenomena and presents clear creative achievements, namely:

1. The essence, meaning, purpose, materials, techniques and symbolism of post-modern painting.
2. Study of trends in contemporary art and their use in the personal creative work of the applicant.
3. Exploring the conceptual possibilities of using different materials and defining picturesque techniques.
4. Study of the purpose and functions of post-modern paintings.
5. Practical research and demonstration of contemporary trends in painting.

They are as follows:

Contributions:

The original contributions relate to the major units of knowledge concerning painting and the visual arts in general:

- I. The philosophy of art, some author categories in the creative process. Issues that affect the creation, creative thinking and the presentation of a complete (permanent) creative line.
- II. Transmission of ideas and their transformation in the form of visual images. The incarnations of ideas in society. Interpreting images against ideas.
- III. Investigation of ontological evidence by means of art (painting).
- IV. The technology of visual presentation of ideas (picturesque).

The author's contributions relate to the following topics in the relevant research area:

1. An understanding that is developed and formed in the process of creative work and which can be defined as an understanding of national art. It is not linked to a national development line or traditionally designated national school, but is expressed in the continuous and consistent development of the line of personal creativity in the context of the national characteristics and realities of the moment, which are valid for each individual author at a specific time, or the situation.
- 2 The use of color for the purpose of understanding the painting in spatial-material dimensions. Fidelity to thinking of painting as a high art.
3. Presentation of the idea of painting as a spatial development of the material substance, which expresses the category of color.
4. Relationships between anthropocentricity and figurativeness.

5. Issues related to the technical construction of the pictorial space.

6. Materiality in art. The resistance of the material or the union of materials and means. Materiality in painting.

The main contributions relate to artistic theory and artistic creativity. They are specific and cannot be empirically proven except by visual works.

1. Major scientific contributions of the publications presented:

Purpose of the monograph "Painting Within. Ignat Ignatov" is the presentation of painting as a high art, the fruit of a complete creative line and the bearer of the idea of national art. The monograph is a kind of exploration of the connection between drawing and pictorial thinking - access to the creative process and the transformation of ideas into visual images. (I, II, 1, 2, 3)

The published book on the basis of the doctoral thesis "Idea and Reconstruction in the Creation and Perception of Works of Fine Art after the Postmodern Situation" explores issues related to the survival of ideas, questions related to the idea of art and ideas embedded in the art itself. The transfer of ideas and their implementation in material. With regard to the postmodern situation, which is already post postmodern, and which concerns societies of the Western type, it is necessary to divide the East and the West and to analyze the avant-garde achievements in art in order to provide a basis for further reflection on art today. (I, II, 5, 6)

2. Main contributions to the artistic activity:

Both projects presented - "4-Piece Coated Cabinet" and "Collection Based on Ground. (Incomplete Album)" are the product of creative thinking and offer a complete line as concept and implementation. This line is the fruit of a creative process that embraces the philosophy of art. Different works cannot be distinguished to illustrate the formulated contributions, but should be considered as a whole. (I, II, III, IV, 1, 2, 3, 4, 5, 6)

With regard to the contributions:

- Individual works may be cited that affect the technology of the visual presentation of pictorial ideas to varying degrees. Investigation of the relationship between anthropocentricity and figurativeness - "Turgenev 1" (letters), "Turgenev 2" (notes of the hunter), "Sweet berry". (4, 5, 6)

- The idea of painting as the spatial development of the material substance, which expresses the category of color: "Still Life", "Turgenev 1" (letters), "Eclogues". (5, 6)

- The issues related to the technical construction of the space can be viewed differently and presented by all the works, but I will point out some: "The Garden of Allah" (1 and 2), "Cabinet", "Interior", "Deus ex machine", "Kabbalah". (4, 5, 6)

- Materiality in art. Materiality in painting, interrelations between anthropocentricity and figurativeness: "Deus ex machine", "Tent magic 1", "Garden of Allah" 1. (4, 5, 6)

- Fighting with material: "Tanizaki" (autobiography). (5, 6)

- Combination of materials and means: "Spring", "Summer", "Aleph Bet". (5, 6)

Summary

- . The documents submitted for review correctly reflect the content of the habilitation work.
- . The creativity as well as the research activity is personal work of Assoc. Prof. Ignatova, PhD.
- . The thesis of the dissertation and the formulated purpose are strongly supported.
- . The above pointed contributions of the works are also available.

Conclusion

I appreciate the scientific qualities and contributions of the habilitation work, its social, scientific and creative significance, the personal contribution of the researcher and the practical usefulness and relevance of the problem under study. I suggest to the honorable members of the scientific jury to give their consent for the award of the academic position "PROFESSOR" to Assoc. Prof. Ralitsa Ignatova Ignatova, PhD, under code 8.2 "Fine Arts (Painting)"

11/09/2019

Sofia

Review:

(Prof. Boris Serginov, PhD)